

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้นำสตรีกับการบริหารท้องถิ่น: กรณีศึกษานายกองคการ
บริหารส่วนตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อให้ทราบถึง
คุณลักษณะรวมทั้งแนวทางในการพัฒนายบทบาทและการบริหารงานของ นางเยาวพา กันทาลักษณ์
ในฐานะนายกองคการบริหารส่วนตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ในการบริหารและ
พัฒนาท้องถิ่น

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น
2 แนวทาง คือ การวิจัยเอกสาร ซึ่งเป็นการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์
และฐานข้อมูลต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัย และการวิจัยภาคสนามโดยการสัมภาษณ์
ประชาชนที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม
ประกอบด้วย กลุ่มผู้แทนข้าราชการที่เกี่ยวข้อง, ผู้แทนภาคการเมือง, กลุ่มผู้แทนบุคลากรภาคประชาชน
ที่ปฏิบัติงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ และกลุ่มผู้แทนภาคประชาชนทั่วไป
ในพื้นที่ โดยสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

(1) คุณลักษณะของนายกองคการบริหารส่วนตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นสตรี ในการบริหารและพัฒนาท้องถิ่น

คุณลักษณะของ นางเยาวพา กันทาลักษณ์ ประกอบด้วย การเป็นคนที่มีความ
ตรงไปตรงมาไม่อ้อมค้อม เป็นคนกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ล่อนช้าจะเป็นคนใจร้อน
แต่สามารถตัดสินใจได้รวดเร็วเด็ดขาด เป็นบุคคลที่มีความมั่นใจในตนเองสูง และยังเป็นผู้นำสตรี
ท้องถิ่นที่ไม่ค่อยจะกังวลเรื่องรักสวรั้งงามมากนัก สามารถลงพื้นที่เพื่อพบปะประชาชน หรือ
ติดตาม ตรวจสอบ และแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับประชาชนได้ตลอดเวลา ประกอบกับบทบาท
ในการดำรงตำแหน่งต่างในระดับที่สูงขึ้น ทั้งในระดับอำเภอและในระดับจังหวัด ซึ่งส่งผลให้
นางเยาวพา กันทาลักษณ์ เป็นบุคคลที่มีเครือข่ายที่สามารถประสานงานหรือประสานการดำเนินการ
ต่างๆ ได้กว้างและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ประกอบกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สาธารณะมานาน ผ่านการ
ดำรงตำแหน่งต่างๆ เพื่อสังคมมาากมาย ส่งผลให้เป็นการบ่มเพาะคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่เป็น

พิเศษกว่าบุคคลอื่น ซึ่งได้แก่การได้รับการยอมรับจากประชาชน กลุ่มองค์กร และภาคส่วนต่างๆ ทั้งในและนอกพื้นที่ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวได้ส่งผลให้การปฏิบัติงานและการบริหารงานในพื้นที่ เป็นไปได้โดยราบรื่นและสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยจากข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ พบว่า นางเยวพา กันทาลักษณ์ ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือทุกคน และกลุ่มองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ทุกกลุ่ม ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ ด้วยดีเสมอมา ส่งผลให้พื้นที่ตำบลริมเหนือไม่มีปัญหาการเมืองภายในแทรกแซงมากนัก

คุณลักษณะประการสำคัญของ นางเยวพา กันทาลักษณ์ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเป็นผู้บริหารท้องถิ่นที่ดี ได้แก่ การเป็นประชาชนในพื้นที่มานาน มีความรัก ความผูกพัน และความรู้สึก รักในพื้นที่ และเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปจากประชาชนในพื้นที่ ส่งผลให้เกิดความทุ่มเท ความพยายาม ความมุ่งมั่น และความอดทน ในการบริหารและพัฒนาพื้นที่ รวมถึงการแก้ไขปัญหาและบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่ และเกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อ นางเยวพา กันทาลักษณ์เอง ซึ่งประโยชน์ที่ นางเยวพา กันทาลักษณ์ ได้รับซึ่งเห็นได้ชัดที่สุด คือการได้รับเลือกเป็นผู้บริหารท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง คุณลักษณะและบุคลิกภาพเฉพาะตัวที่ได้กล่าว มาทั้งหมดจึงเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ นางเยวพา กันทาลักษณ์ มีภาพลักษณ์ที่ดีได้รับความสนใจ ความศรัทธา และการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่อีกระดับหนึ่ง

นางเยวพา กันทาลักษณ์ ยังเป็นบุคคลที่มี “ภาวะผู้นำ” ทั้งนี้เนื่องจาก นางเยวพา กันทาลักษณ์ เป็นบุคคลที่สามารถควบคุมและบังคับบัญชาให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามนโยบาย ที่ได้กำหนดไว้เพื่อการบริหารและพัฒนาพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดสถานการณ์ดังกล่าว ได้แก่ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายซึ่งให้อำนาจกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในการบริหารงานบุคคลค่อนข้างมาก, ลักษณะการเป็นผู้นำที่ตัดสินใจรวดเร็ว เด็ดขาด และมีอำนาจ อยู่ในตัวด้วยลักษณะเฉพาะตัวบุคคลซึ่งเป็นบุคคลที่มีบุคลิกที่มีลักษณะเอาใจจริงเอางัง และปัจจัยด้านการได้รับความเชื่อถือศรัทธาที่ นางเยวพา กันทาลักษณ์ ได้รับจากหลายภาคส่วนทั้งในและนอกพื้นที่ ส่งผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาส่วนมากจะปฏิบัติตามคำสั่งของ นางเยวพา กันทาลักษณ์ โดยเคร่งครัด เนื่องจากเกรงกลัวต่อผลกระทบในด้านต่างๆ

(2) แนวทางในการพัฒนาบทบาทและการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นสตรี ในการบริหารและพัฒนาท้องถิ่น

นางเยวพา กันทาลักษณ์ เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ถือได้ว่ามีบทบาท ในการบริหารและพัฒนาพื้นที่ตำบลริมเหนือมาอย่างต่อเนื่อง โดยพัฒนามาจากบทบาทเฉพาะส่วน ในตำแหน่งต่างๆ ก่อนรับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น

มาจนถึงบทบาทในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ ซึ่งมีหน้าที่ในการพัฒนาพื้นที่ และแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในพื้นที่ทั้งตำบล โดยในฐานะนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลริมเหนือ นางเยาวพา กันทาอักษรณ์ พยายามที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกๆ กิจกรรมที่กลุ่ม องค์กรภาคประชาชนได้จัดขึ้น เพื่อเป็นการสร้างสัมพันธ์อันดีในการปฏิบัติงานร่วมกัน รวมทั้งเป็น การรักษาและเพิ่มพูนฐานคะแนนเสียงของ นางเยาวพา กันทาอักษรณ์ ในอีกทางหนึ่ง

นอกจากนี้ นางเยาวพา กันทาอักษรณ์ ยังได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับการส่งเสริม และสนับสนุนกลุ่มอาชีพต่างๆ ภายในตำบล โดยเฉพาะสินค้าเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า ให้แก่ประชาชน เนื่องจากเป็นช่องทางในการสร้างเสริมอาชีพและรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ มีการสนับสนุนงบประมาณให้กลุ่มส่งเสริมอาชีพในแต่ละ หมู่บ้าน และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้ด้านการประกอบอาชีพเสริม และการบริหารจัดการองค์กรชุมชน โดยเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายสถาบันมาบรรยายให้ข้อมูล แก่ประชาชนในทุกปีงบประมาณ

นางเยาวพา กันทาอักษรณ์ ยังได้ให้ความสำคัญกับการยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิต แก่ประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนการบำบัดทุกข์และบำรุงสุขให้แก่ประชาชนในพื้นที่ รวมทั้ง การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด, การปรับปรุงและซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภคและ สาธารณูปการให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีกับพื้นที่ตำบลริมเหนือ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จากสายตาของประชาชนทั้งในและต่างพื้นที่, การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำ อุปโภคบริโภค และเพื่อใช้ในการส่งเสริมการเกษตร, การจัดการปัญหาน้ำท่วมภายในพื้นที่ และ การแก้ไขปัญหาด้านสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะจากการเผา เป็นต้น ดังนั้นหากการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดๆ ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นดังกล่าวข้างต้น จะถือเป็นเรื่องเร่งด่วนเสมอ

แนวทางการปฏิบัติงานของ นางเยาวพา กันทาอักษรณ์ คือ ให้ความสำคัญกับประชาชน ในพื้นที่เป็นอย่างมาก และพยายามที่จะตอบสนองข้อเรียกร้องต่างๆ ของประชาชนอยู่ตลอดเวลา โดยจะกำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการ โดยเร็วที่สุดอยู่เสมอ และจะต้องรายงานผล การดำเนินการต่างๆ ให้ทราบโดยด่วนเพื่อแจ้งให้ประชาชนทราบความคืบหน้าต่อไป ซึ่งมีเมื่อ ประกอบกับลักษณะเฉพาะบุคคลซึ่งเป็นคนที่มีความตรงไปตรงมาไม่อ้อมค้อม เป็นคนกล้า แสดงออก กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ก่อนข้างจะเป็นคนใจร้อน แต่สามารถตัดสินใจได้รวดเร็วเด็ดขาด ส่งผลให้การบริหารจัดการ และการดำเนินการต่างๆ เป็นไปโดยรวบรัดและรวดเร็ว แต่ใน ขณะเดียวกันลักษณะการดำเนินการดังกล่าวก็ส่งผลให้เกิดภาวะความตึงเครียดขึ้นภายในองค์กร เป็นบางครั้งเช่นกัน

ในการบริหารงานในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือของ นางเยาวพาทันทาถักขันธ์ มีจุดเด่น หลายประการ ประการแรก ได้แก่ การเป็นบุคคลที่มีความมั่นใจในตนเองสูง เป็นคนที่มีบุคลิกความตรงไปตรงมาไม่อ้อมค้อม เป็นคนกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ก่อนข้างจะเป็นคนใจร้อน แต่สามารถตัดสินใจได้รวดเร็วเด็ดขาด ส่งผลให้การปฏิบัติงานต่างๆ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และสามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ดี ประกอบกับบทบาทในการดำรงตำแหน่งต่างในระดับที่สูงขึ้น ทั้งในระดับอำเภอ และในระดับจังหวัด ซึ่งส่งผลให้ นางเยาวพาทันทาถักขันธ์ เป็นบุคคลที่มีเครือข่ายที่สามารถประสานงานหรือประสานการดำเนินการต่างๆ ได้กว้างและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของบุคลิกภาพด้านการตัดสินใจที่รวดเร็ว ต้องการดำเนินงานต่างๆ เพื่อตอบสนองต่อประชาชนด้วยความรวดเร็วเพื่อสร้างความประทับใจ และเป็นผู้บริหารที่มีความเด็ดขาด ยังส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหาพนักงานบางตำแหน่งที่มีความเฉื่อยชาในการปฏิบัติงานได้อีกด้วย

นอกจากนี้ จากการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สาธารณะมานาน ผ่านการดำรงตำแหน่งต่างๆ เพื่อสังคมมากมาย ส่งผลให้เป็นการบ่มเพาะคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่เป็นพิเศษกว่าบุคคลอื่น ซึ่งได้แก่การได้รับการยอมรับจากประชาชน กลุ่มองค์กร และภาคส่วนต่างๆ ทั้งในและนอกพื้นที่ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวได้ส่งผลให้การปฏิบัติงานและการบริหารงานในพื้นที่เป็นไปได้อย่างราบรื่น และสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือทุกคน และกลุ่มองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ทุกกลุ่ม ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ด้วยดีเสมอมา ส่งผลให้พื้นที่ตำบลริมเหนือไม่มีปัญหาการเมืองภายในแทรกแซงมากนัก และนอกจากนี้ ประสพการณ์ที่สั่งสมมา ยังได้ก่อให้เกิดความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานเพื่อท้องถิ่น และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารและพัฒนาท้องถิ่นในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในบางประการ

ประการต่อมา ได้แก่ การมีความรู้ที่เหมาะสมแก่การบริหารงานท้องถิ่นในส่วนที่มาจากการสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขารัฐประศาสนศาสตร์ เกียรตินิยมอันดับ 2 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จึงถือได้ว่า นางเยาวพาทันทาถักขันธ์ เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในระดับที่สูงมากคนหนึ่ง โดยสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษายังเป็นสาขาวิชาที่มีความเหมาะสมกับการบริหารกิจการภาครัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ของประชาชนอีกด้วย ดังนั้น นางเยาวพาทันทาถักขันธ์ ย่อมสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปปรับใช้กับการปฏิบัติงานหรือการบริหารงานไม่มากนัก

จุดเด่นอีกประการหนึ่งของ ได้แก่ การเป็นประชาชนในพื้นที่มานาน มีความรัก ความผูกพัน และความรู้สึกรักในพื้นที่ มีความตระหนักในจุดแข็ง จุดอ่อน และสภาพปัญหาของ

พื้นที่ซึ่งต้องการการแก้ไข รวมถึงปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปจากประชาชนในพื้นที่ ส่งผลให้เกิดความทุ่มเท ความพยายาม ความมุ่งมั่น และความอดทน ในการบริหารและพัฒนาพื้นที่ ดังนั้น ตำบลริมเหนือในยุคการบริหารงานของ นางเยาวพา กันทาลักษณ์ จึงเป็นยุคที่ปัญหาและความต้องการของประชาชนได้รับการแก้ไข และได้รับการตอบสนองด้วยความรวดเร็ว และปัญหาของพื้นที่ซึ่งเรื้อรังมานาน อาทิ ปัญหาน้ำท่วม และปัญหาการเผา ซึ่งก่อให้เกิดหมอกควัน ก็ได้รับการแก้ไขให้สำเร็จได้ในยุคนี้ รวมทั้งกลุ่มองค์กรภาคประชาชนต่างๆ ในพื้นที่ อาทิ กลุ่มสตรี และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ก็ได้รับการเหลียวแล และการตั้งงบประมาณสนับสนุนมากขึ้น เป็นต้น

นางเยาวพา กันทาลักษณ์ เป็นผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ยอมรับว่าเป็นผู้บริหารท้องถิ่นที่มีความสามารถ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดีและประสบความสำเร็จได้ไม่น้อยกว่าผู้บริหารท้องถิ่นที่เป็นเพศชายแต่อย่างใด โดยภายใต้การบริหารงานของ นางเยาวพา กันทาลักษณ์นั้น ตำบลริมเหนือ อำเภอแม่อิง จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการพัฒนามากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยหลักฐานที่เด่นชัดที่สุด ได้แก่ ปัญหาน้ำท่วม และหมอกควันจากการเผา ที่ได้รับการแก้ไขจนประสบความสำเร็จทั้ง 2 ประการ ทั้งๆ ที่เป็นปัญหาของพื้นที่ซึ่งเรื้อรังมานาน โดยเฉพาะด้านหมอกควันจากการเผา องค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ อำเภอแม่อิง จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับรางวัลชนะเลิศกิจกรรมการประกวดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปลอดการเผา ตามโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษและไฟป่า สดภาวะโลกร้อน ระดับอำเภอ ปี พ.ศ. 2552 ทั้งที่ทั้ง 2 ปัญหานั้น เมื่อพิจารณาโดยศักยภาพทางร่างกายแล้วและความยากลำบากในการลงพื้นที่แล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นที่เป็นเพศชายน่าจะบริหารจัดการได้ดีกว่า แต่ก็ไม่มีผู้บริหารท้องถิ่นในพื้นที่ใดในอำเภอแม่อิงที่เป็นเพศชายสามารถคว้ารางวัลชนะเลิศดังกล่าวได้แต่อย่างใด

ข้อจำกัดที่ดูจะเป็นข้อแตกต่างระหว่างเพศหญิงและเพศชายมากที่สุด ได้แก่ ความรักสวยรักงาม และไม่สามารถอดทนได้มากนักต่อสภาวะอากาศร้อน และความยากลำบากต่างๆ แต่ด้วยบุคลิกภาพส่วนบุคคลของ นางเยาวพา กันทาลักษณ์ ที่เป็นผู้นำสตรีท้องถิ่นที่ไม่ค่อยจะกังวลเรื่องการรักสวยรักงามมากนัก จึงสามารถลงพื้นที่เพื่อพบปะประชาชน หรือติดตาม ตรวจสอบ และแก้ไขปัญหาดังกล่าว ให้กับประชาชนได้ตลอดเวลา ดังนั้น จากข้อมูลที่ได้กล่าวถึงทั้งหมดนี้จึงเป็นเครื่องพิสูจน์ได้ว่า นางเยาวพา กันทาลักษณ์ เป็นผู้นำสตรีท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานและการปฏิบัติงาน รวมถึงเป็นบุคคลที่มีศักยภาพไม่น้อยไปกว่าผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งเป็นบุรุษแต่อย่างใด

ทั้งนี้ ปัญหา อุปสรรค หรือข้อจำกัดขององค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือมีด้วยกันหลายประการ ซึ่งเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ จึงสามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ ได้แก่ ส่วนของ

ปัญหา อุปสรรค หรือข้อจำกัด ที่มาจาก นางเยาวพา กันทาลักษณ์ ในฐานะที่เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ และส่วนที่ 2 ได้แก่ ปัญหา อุปสรรค หรือข้อจำกัด ที่มาจากปัจจัยอื่นๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ปัญหา อุปสรรค หรือข้อจำกัด ที่มาจาก นางเยาวพา กันทาลักษณ์ ในฐานะที่เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ ได้แก่

ประการแรก คือ การพยายามที่จะตอบสนองข้อเรียกร้องต่างๆ ของประชาชน อยู่ตลอดเวลา และพยายามตอบสนองโดยเร็วที่สุด ซึ่งอาจก่อให้เกิดความผิดพลาดในเรื่องระเบียบกฎหมายที่พึงยึดถือปฏิบัติไปบางประการซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมาภายหลังแม้ว่าจะเกิดขึ้น โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือไม่ก็ตาม และยังอาจก่อให้เกิดภาวะบีบคั้นแก่พนักงานซึ่งก่อให้เกิดภาวะความตึงเครียดภายในองค์กร และนอกจากนี้ความพยายามที่จะดำเนินการ โดยเร่งด่วนทุกประการ ยังอาจก่อให้เกิดความไม่รอบคอบ และอาจก่อให้เกิดความผิดพลาดในเนื้อหา เอกสารที่เกี่ยวข้อง ที่จะต้องดำเนินการตามระเบียบ หรืออาจก่อให้เกิดความผิดพลาดในกระบวนการทำงานขึ้นได้ง่าย และการรับปากประชาชนในสิ่งที่ไม่สามารถดำเนินการได้ในทางปฏิบัติ ไม่ว่าจะขัดข้องในเรื่องงบประมาณ อำนาจหน้าที่ หรือระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องก็ตาม ย่อมเป็นผลเสียต่อภาพลักษณ์ของ นางเยาวพา กันทาลักษณ์ และองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือเองในเวลาต่อมา โดยปัญหา อุปสรรค หรือข้อจำกัดดังกล่าว สามารถแก้ไขได้โดยการชี้หลักทางสายกลางในการปฏิบัติงาน กล่าวคือ แม้ว่า นางเยาวพา กันทาลักษณ์ จะมีความต้องการที่จะตอบสนองข้อเรียกร้องต่างๆ ของประชาชน อยู่ตลอดเวลา และพยายามตอบสนองโดยเร็วที่สุด เป็นพื้นฐานเพื่อรักษาและเพิ่มฐานเสียงในพื้นที่ของตน แต่ควรที่จะตระหนักว่าองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีระเบียบกฎหมายที่จะต้องยึดถือและปฏิบัติตามหลายฉบับ มีอำนาจหน้าที่และงบประมาณที่จำกัด มีความตระหนักในศักยภาพและขวัญกำลังใจของพนักงาน ซึ่งย่อมจะส่งผลให้ข้อเรียกร้องต่างๆ ของประชาชน ไม่สามารถที่จะตอบสนองได้โดยเร่งด่วนทุกประการ หรือบางประการ อาจไม่สามารถปฏิบัติได้เลย เนื่องจากอยู่นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ หรือช่องทางที่ระเบียบกฎหมายเปิดให้สามารถทำได้ ซึ่งหากตระหนักในข้อเท็จจริงดังกล่าว ย่อมมีการศึกษาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องมากขึ้น และส่งผลให้การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ มีความผิดพลาดน้อยลง เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องมากขึ้น ไม่เกิดความตึงเครียดภายในองค์กรมากจนเกินไป และรับปากประชาชนในสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้จริง โดยทั้งนี้ ข้อจำกัดด้านระเบียบกฎหมายต่างๆ เป็นสิ่งที่สามารถชี้แจงให้ประชาชนรับทราบและเข้าใจได้ ไม่ยากนัก ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวย่อมจะสามารถสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และความมีศักยภาพให้ทั้งกับนางเยาวพา กันทาลักษณ์ และองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ ได้เป็นอย่างมาก

ประการต่อมา ได้แก่ การเป็นบุคคลที่มีความมั่นใจในตนเองสูง และเปิดรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในบางโอกาส แต่มักจะตัดสินใจบนบรรทัดฐานของตนเองอยู่เสมอ และมักจะรับฟังความคิดเห็นหรือข้อทักท้วงจากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือเท่านั้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดความผิดพลาดหรือความไม่รอบคอบในการปฏิบัติงาน หรือแม้แต่เกิดกระบวนการคิดด้านเดียวในการปฏิบัติงาน หรือการไม่ได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากระดับเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ ซึ่งสามารถแก้ไขได้โดยการพยายามเปิดมุมมองใหม่ในการรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อทักท้วง หรือแม้กระทั่งข้อมูลต่างๆ จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในประเด็นต่างๆ ภายได้ข้อเท็จจริงที่ว่า การตัดสินใจ บทบาท การวางตัว และการประสบความสำเร็จของมนุษย์ มาจากความสามารถในการรวบรวมและยังรู้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานให้มากที่สุด ดังนั้น ผู้ที่มีความรอบรู้และมีข้อมูลรอบด้าน ทั้งในเชิงบวก และในเชิงที่เป็นข้อเท็จจริงด้านปัญหาอุปสรรค ย่อมสามารถตัดสินใจดำเนินการหรือไม่ดำเนินการใดๆ ได้โดยรอบคอบ มีโอกาสที่จะเกิดข้อผิดพลาดได้น้อยกว่า และการปฏิบัติงานภายได้ความพร้อมของข้อมูลย่อมส่งผลที่มีประสิทธิภาพมากกว่า แต่ในทางกลับกัน ผู้ที่ตัดสินใจภายได้ความไม่พร้อมของข้อมูล หรือการเปิดรับข้อมูลเพียงด้านเดียว เช่น หากมีการเบิกจ่ายงบประมาณผิดวิธีหรือผิดระเบียบ ก็อาจเกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ขององค์กร หรือแม้กระทั่งการถูกหน่วยงานองค์กรอิสระต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เข้าดำเนินการตรวจสอบ ซึ่งเมื่อตรวจพบว่าการปฏิบัติงานใดๆ ผิดระเบียบ ก็จะมีการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และตามกฎหมายต่อไป ซึ่งผลที่เกิดขึ้นก็จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของ นางเขาวพา กันทาลักษณ์ และองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ และอาจถูกดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป เป็นต้น ดังนั้น จึงควรทำความเข้าใจเท็จจริงว่าการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนซึ่งเป็นฐานะเสี่ยงเป็นสิ่งที่พึงกระทำ แต่ควรกระทำตามความเหมาะสม ภายได้ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องและต้องยึดถือปฏิบัติควบคู่ไปกับการรับฟังข้อมูล ข้อเสนอแนะ และข้อทักท้วงทุกประการที่เกี่ยวข้องจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลายและรอบด้านมากขึ้น สามารถตัดสินใจได้โดยรอบคอบ และการดำเนินการต่างๆ ก็ย่อมจะไม่เกิดความเสียหายต่อตนเอง และองค์กรในภายหลัง หรือแม้แต่ไม่เกิดปัญหาที่จะต้องตามแก้ไขในภายหลัง อาทิ ด้านเอกสารที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน เป็นต้น

ประการสุดท้าย ได้แก่ การใช้งบประมาณจำนวนมากในการตอบสนองข้อเรียกร้องต่างๆ ของประชาชนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งอาจเกิดผลกระทบต่อฐานะทางการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือได้ในอนาคตหากเกิดกรณีฉุกเฉินใดๆ ในพื้นที่ขึ้น หรือหากเกิดกรณีที่รัฐบาลกลางไม่สามารถจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ในอนาคต ซึ่งสามารถแก้ไขได้

โดยการพยายามศึกษาข้อมูลและแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น และการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือในภาพรวมและในระยะยาว ซึ่งจะเป็นรากฐานของการวางแผนการปฏิบัติงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต ให้การดำเนินการต่างๆ มีความต่อเนื่อง มีการใช้งบประมาณที่ราบรื่นไม่ขาดแคลนในทุกปีงบประมาณ ด้วยข้อเท็จจริงที่ว่า เมืองบประมาณมีจำกัด ทั้งในส่วนองบประมาณประจำปี เงินสะสมขององค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ ดังนั้น หากมีการใช้จ่ายอย่างสิ้นเปลืองในปัจจุบัน ในภาวะที่เศรษฐกิจของประเทศกำลังอยู่ในช่วงพักฟื้น ประกอบกับสภาวะความขัดแย้งทางการเมืองระดับชาติที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ย่อมมีโอกาสสูงที่จะก่อให้เกิดการขาดแคลนงบประมาณในอนาคต ดังนั้น เมื่อตระหนักถึงข้อเท็จจริงดังกล่าว ย่อมสามารถทำความเข้าใจได้ไม่ยากว่าการที่องค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือจะมีงบประมาณใช้จ่ายได้อย่างต่อเนื่องสามารถรองรับกับปัญหาและความต้องการในแต่ละปีงบประมาณทั้งที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต จำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณอย่างประหยัดและคุ้มค่าที่สุดในปัจจุบัน ดังนั้น แม้ว่านางเยาวพา กันทาอักษรณ์ จะมีความต้องการพื้นฐานที่ต้องการจะตอบสนองต่อทุกความต้องการของประชาชน แต่การดำเนินการคัดเลือกโครงการที่จำเป็นเร่งด่วนตามลำดับในการสนับสนุนงบประมาณ ส่วนโครงการ กิจกรรม หรือข้อเรียกร้องใดๆ ของประชาชนที่ยังไม่มีความเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการมากนัก อาจจำเป็นที่จะต้องรอรับการสนับสนุนในปีงบประมาณต่อไป ก็เป็นสิ่งสำคัญที่พึงกระทำ โดยสามารถชี้แจงถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณให้ประชาชนทราบซึ่งย่อมส่งผลให้ประชาชนเข้าใจสภาพเหตุผลและความจำเป็นต่างๆ ได้ในที่สุด และย่อมเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ปัญหา อุปสรรค หรือข้อจำกัดที่มาจากปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ประการแรก คือ ปัญหา น้ำท่วมภายในพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ตำบลริมเหนือซึ่งมีหลายส่วนที่เป็นพื้นที่เกษตร ย่อมเกิดความเสียหายต่อประชาชนได้มากหากเกิดปัญหาน้ำท่วมขึ้น ดังนั้น การจัดงบประมาณในการดำเนินการต่างๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ควรจะมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อาทิ การขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะให้น้ำสามารถไหลผ่านได้โดยสะดวก การเตรียมอุปกรณ์ทรายเพื่อใช้ในการป้องกันน้ำท่วมให้กรณีที่มีน้ำไหลมาจากแหล่งน้ำต้นทางในปริมาณที่มาก รวมถึงการจัดเตรียมงบประมาณในการบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในกรณีที่เป็นเหตุสุดวิสัยที่ไม่สามารถป้องกันปัญหาน้ำท่วมซึ่งเป็นภัยธรรมชาติได้ เป็นต้น

ประการที่ 2 ได้แก่ ปัญหาหมอกควันจากการเผา ซึ่งแม้ว่าตำบลริมเหนือ ภายใต้อการบริหารงานของ นางเยาวพา กันทาอักษรณ์ จะได้รับรางวัลชนะเลิศกิจกรรมการประกวดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปลอดการเผา ตามโครงการณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษและไฟป่าลดภาวะโลกร้อน ระดับอำเภอ ปี พ.ศ. 2552 แต่การดำเนินการเพื่อป้องกันปัญหามลพิษจากการเผา

ควรจะมีการดำเนินการที่ต่อเนื่อง เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดภาวะแวดล้อมที่ดีทางอากาศภายในตำบลริมเหนืออย่างยั่งยืน

5.2 อภิปรายผล

ปัจจุบัน “สตรี” มีบทบาทในสังคมเพิ่มมากขึ้น ทั้งในเวทีระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ทั้งภาคการเมือง ภาคราชการ และภาคเอกชน ซึ่งเป็นผลมาจากความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในปัจจุบัน ซึ่งได้มีส่วนในการผลักดันให้บทบาทของสตรีแปรเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น ภายใต้ภาวะของการปกครองระบอบประชาธิปไตยซึ่งให้ความสำคัญกับความเสมอภาคและเท่าเทียมกันของผู้คนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง รวมถึงการแข่งขันทางสังคมและค่าครองชีพที่สูงขึ้น ส่งผลให้สตรีซึ่งเคยแต่ทำงานในบ้านภายใต้บริบทของวัฒนธรรมและข้อจำกัดทางการยอมรับในสังคม จำเป็นจะต้องออกมาทำงานนอกบ้านเพื่อสร้างรายได้ให้ครอบครัว เป็นผลให้ความรับผิดชอบและโลกทัศน์ของสตรีเกิดการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ซึ่งรวมถึงความต้องการการยอมรับจากสังคมในระดับที่สูงขึ้น อันนำมาซึ่งความพยายามในการปฏิบัติงาน สร้างภาพลักษณ์ และดำรงตำแหน่งในระดับต่างๆ ซึ่งมีผลต่อสังคมในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้พัฒนาถึงขั้นที่ “สตรี” ได้ก้าวเข้าสู่เส้นทางทางการเมืองและการบริหาร ในตำแหน่งสำคัญๆ มากมาย ทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น อันเป็นเครื่องยืนยันให้เห็นถึงข้อเท็จจริงที่ว่า “สตรี” มีบทบาทในสังคมเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งแตกต่างจากในอดีตที่สตรีไม่สามารถมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือ ไม่มีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง โดย เมทินี พงษ์เวช (2541 : 16) ได้ระบุถึงสาเหตุที่ทำให้ผู้หญิงมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม และความก้าวหน้าของผู้หญิงในทางการเมือง ว่าประกอบด้วย 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยภายนอก ซึ่งรวมถึงวัฒนธรรมทางการเมืองที่พรรคการเมืองปิดกั้น โอกาสของผู้หญิง จึงทำให้ผู้หญิงไม่อยากเข้าร่วมพรรคการเมือง นอกจากนี้ ส่วนต่างๆ ของสังคมไม่ให้โอกาสผู้หญิงและไม่ได้ให้การสนับสนุนผู้หญิงเท่าที่ควร รวมทั้งทัศนคติและพันธนาการทางความคิดที่กีดกันผู้หญิงหรือที่ไม่มั่นใจในผู้หญิง และปัจจัยภายใน ซึ่งเชื่อมโยงกับตัวผู้หญิงเอง กล่าวคือ ผู้หญิงขาดความมั่นใจ ขาดความรู้ทางการเมือง ขาดเป้าหมาย ขาดข่าวสาร รวมทั้งการยอมรับสภาพ ไม่เห็นคุณค่าของตัวเอง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เกิดจากประเพณีวัฒนธรรมที่หล่อหลอมมาทำให้ผู้หญิงเป็นผู้ตาม และมีบทบาทหลักในฐานะมารดาและภรรยาเท่านั้น

นางเยาวพา กันทาอักษรณ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้นำสตรีที่ได้พยายามพิสูจน์ตนเองให้สังคมได้ตระหนักถึงความเหมาะสมของตนเองในการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งทางการเมือง โดยเฉพาะภายใต้บริบทเดิมของวัฒนธรรมในสังคม

ที่ปิดกั้นบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของสตรีมาแต่โบราณ และได้พยายาม พิสูจน์ให้สังคมตระหนักถึงความสามารถของตนเองที่เท่าเทียมกับเพศชาย เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี เพื่อให้ตนเองได้รับการยอมรับจากสังคม นอกจากนี้ การที่ผู้ให้สัมภาษณ์ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีความเห็นตรงกันว่า การจะพิจารณาว่าปัจจัยใดมีความเหมาะสมหรือไม่ต่อการก้าวขึ้นสู่เวที การเมืองการปกครองท้องถิ่น นั้น ปัจจัยด้านเพศ ไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่สังคมจะพิจารณาอีกต่อไป หากแต่อยู่ที่ปัจจัยด้านคุณสมบัติเฉพาะบุคคล นิสัยใจคอ ความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ประสิทธิภาพหรือความสามารถในการปฏิบัติงาน และความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหา พัฒนาท้องถิ่น ให้มีความเจริญยิ่งขึ้นไปมากกว่า ทั้งนี้ในส่วนของคุณลักษณะเฉพาะของสตรี ซึ่งมักจะเป็นเพศที่ รักสวยรักงาม ตัดสินใจช้า และมีความอดทนที่น้อยกว่าเพศชายในการเผชิญกับความยากลำบากต่างๆ ภายใต้บริบทของการเมืองการปกครองท้องถิ่น ซึ่งจะต้องมีการลงพื้นที่ตลอดเวลานั้น ขึ้นอยู่กับ สตรีผู้เสนอตนเองเข้ารับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารท้องถิ่นว่าจะสามารถ ปรับตัว และสร้างความยอมรับและความศรัทธาจากประชาชนในท้องถิ่นได้มากหรือน้อยเพียงใด ดังนั้น จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่าสังคมให้การยอมรับในบทบาทและศักยภาพ ของสตรีมากขึ้นในปัจจุบัน แต่ก็ยังสนใจที่จะติดตามการพิสูจน์ตนเองของสตรีผู้เสนอตนเองเป็น ผู้นำอยู่ตลอดเวลา

นางเยาวพา กันทาลักษณ์ เป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพมากคนหนึ่ง มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเพื่อสาธารณะประโยชน์ที่เหมาะสม และ ผ่านการประสบความสำเร็จและได้รับรางวัลมากมายทั้งก่อนและหลังดำรงตำแหน่งนายก องค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม อาทิ การแก้ไขปัญหาหน้าท่วม และหมอกควันจากการเผา ที่ได้รับการแก้ไขจน ประสบความสำเร็จทั้ง 2 ประการ ทั้งๆ ที่เป็นปัญหาของพื้นที่ซึ่งเรื้อรังมานาน โดยเฉพาะด้าน ปัญหาหมอกควันจากการเผา องค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับรางวัลชนะเลิศกิจกรรมการประกวดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปลอดการเผา ตามโครงการ รมรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า สถานะโลกร้อน ระดับอำเภอ ปี พ.ศ. 2552 ทั้งที่ทั้ง 2 ปัญหานั้น เมื่อพิจารณาโดยศักยภาพทางร่างกายและความยากลำบากในการลงพื้นที่แล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นที่เป็นเพศชายน่าจะจัดการได้ดีกว่า แต่ก็ไม่มีผู้บริหารท้องถิ่นในพื้นที่ใด ในอำเภอแม่ริมที่เป็นเพศชายสามารถคว้ารางวัลชนะเลิศดังกล่าวได้แต่อย่างใด ดังนั้น ศักยภาพของ นางเยาวพา กันทาลักษณ์ ในฐานะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงไม่ได้ยิ่งหย่อนไปกว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นเพศชายแต่อย่างใด

นอกจากนี้ นางเขวพา กันทาถักษณ์ ยังเป็นผู้นำสตรีท้องถิ่นที่มีคุณลักษณะหลายประการ และมีบทบาทและแนวทางในการบริหารงานที่ค่อนข้างจะมีประสิทธิภาพในหลายๆ ด้าน ซึ่งส่งผลให้การบริหารและพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน ซึ่งทำให้ นางเขวพา กันทาถักษณ์ เป็นผู้นำสตรีท้องถิ่นที่ได้รับความศรัทธา และการยอมรับจากหลายภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ เป็นที่มาของการได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ ติดต่อกันถึง 2 สมัย ซึ่งแม้ว่า นางเขวพา กันทาถักษณ์ จะเป็นผู้ที่มีจุดด้อยหรือข้อเสียบางประการ แต่หากพิจารณาถึงคุณลักษณะเฉพาะตัว ความรู้ความสามารถ จุดดี ประสพการณ์ เครือข่ายทางสังคม และศักยภาพในด้านต่างๆ ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น ตลอดจนผลงานและรางวัลที่ได้รับของ องค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ ก็ย่อมปรากฏชัดชัดว่า นางเขวพา กันทาถักษณ์ เป็นบุคคลที่มี ข้อดีนานับประการ เมื่อเปรียบเทียบกับข้อเสียที่เกิดขึ้น ดังนั้น จึงถือได้ว่า นางเขวพา กันทาถักษณ์ เป็นผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้มีความรู้ความสามารถและศักยภาพด้อยไปกว่า ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นเพศชายแต่อย่างใด แต่ในทางตรงข้าม กลับเป็นผู้นำ สตรีท้องถิ่น และผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จ มีความโดดเด่น และมี ศักยภาพมากที่สุดคนหนึ่งในพื้นที่อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

วิระดา สมสวัสดิ์ (2546 : 16) ได้กล่าวถึงสถานการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีว่า การที่สตรีเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมีคุณูปการต่อระบบการเมืองและสังคมโดยรวม ในแง่ของการเพิ่มประสิทธิภาพทางการเมืองที่จะได้จากมุมมอง ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ ที่แตกต่างของสตรี ทำให้รูปแบบการพัฒนามีความหลากหลาย เนื่องจากสตรีจะสะท้อนความต้องการ ที่แตกต่างของเพศหญิงที่ควรจะมีการให้ความสนใจเป็นพิเศษ และการทำให้ระบอบประชาธิปไตย เข้มแข็งขึ้น เพราะการเข้าร่วมมีส่วนตัดสินใจทางการเมืองของสตรีเป็นการทำให้คนทุกกลุ่มในสังคม ได้มีส่วนในการเมืองการปกครอง และนอกจากนี้ ในแง่ของกฎหมาย การมีส่วนร่วมทางการเมือง ของสตรีเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นหลักประกันว่าจะมีการวางนโยบายและออกกฎหมายรวมทั้งบังคับใช้ กฎหมายที่คุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนสตรีมากขึ้น ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงสถานภาพ ทางสังคมดังกล่าวนี้ ย่อมส่งผลให้สังคมไทยเรามีการเปลี่ยนแปลงโดยให้ความสำคัญกับบทบาท ของสตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีมีความเข้มแข็งในระดับรากฐาน อันได้แก่ หมู่บ้าน ตำบล และ ชุมชนย่อยในเขตเมือง เกิดกระแสสนับสนุนให้เกิดกลุ่มสตรีที่เข้มแข็ง ในการมีส่วนร่วมแก้ไข ปัญหาต่างๆ ในชุมชนมากขึ้น

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2549 : 168 - 183) ได้สรุปแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการ ปกครองท้องถิ่นของสตรี ซึ่งเน้นที่การส่งเสริมคุณสมบัติส่วนบุคคลของสตรีให้พร้อมที่จะสามารถ เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นในระดับสูง (ลงสมัครรับเลือกตั้งและดำรงตำแหน่ง

ทางการเมือง) ได้แก่ ประการแรก คือ การส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเมือง เมื่อสังคมใดๆ มีกลุ่มทางการเมืองที่เป็นทางการเมืองและกลุ่มนั้นดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอยู่อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีสมาชิกกลุ่มที่ได้รับการเลือกตั้งแล้วจำนวนมาก กลุ่มทางการเมืองกลุ่มนั้นจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการได้หรือไม่ได้รับการเลือกตั้งของสตรี

ประการต่อมา ได้แก่ การส่งเสริมการเข้ากลุ่มทางสังคม ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในสังคมที่มีการกีดกันหรือไม่เปิดโอกาสให้สตรี กลุ่มทางสังคมจะเป็นที่ซึ่งสตรีสามารถแสดงออกได้ซึ่งความสามารถด้านต่างๆ และภาวะผู้นำ จะช่วยให้เกิดการยอมรับจากสมาชิกกลุ่มทางสังคมนั้นๆ ซึ่งนั่นเท่ากับว่าส่วนหนึ่งของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ยอมรับสตรีมากขึ้น

ประการต่อมา ได้แก่ การส่งเสริมการสร้างเครือข่าย หากสตรีได้รับการส่งเสริมให้มีเครือข่าย สตรีก็จะมีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรและข้อมูลที่เป็นต่อการได้รับเลือกเข้าไปบริหารจัดการท้องถิ่นได้

ประการต่อมา ได้แก่ การส่งเสริมการให้การศึกษาความรู้ ซึ่งจะทำให้สตรีความสมรรถนะที่สูงขึ้น สามารถดำเนินแก้ปัญหาให้แก่ชุมชนได้มากขึ้น ซึ่งจะทำให้ได้รับการยอมรับจากชาวบ้านมากยิ่งขึ้น แต่แน่นอนว่าการเพิกขุดการศึกษาที่เป็นทางการนั้นไม่เพียงพอ สตรีจะต้องมีความรู้ในด้านที่จำเป็นต่อการทำงานให้แก่ชุมชนอีกด้วย ซึ่งความรู้ตรงนี้เองที่คงได้มาจากการเรียนรู้ผ่านทางประสบการณ์ตรง

ประการต่อมา ได้แก่ การส่งเสริมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือชาวบ้าน ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สตรีมีโอกาสดำเนินการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับท้องถิ่นที่ลักษณะด้านเศรษฐกิจเป็นแบบพึ่งพาเกษตรกรรม เพราะในท้องถิ่นเช่นนี้ความคาดหวังของชาวบ้านต่อผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้ที่มุ่งหวังจะดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะอยู่ที่ความสามารถในการให้ความช่วยเหลือชาวบ้านได้

และประการสุดท้าย ได้แก่ การส่งเสริมความสามารถในการพัฒนา ถ้าหากสภาพเศรษฐกิจของสังคมมีลักษณะพึ่งพาอุตสาหกรรมมาก รายได้ของคนในท้องถิ่นส่วนมากผูกโยงกับอุตสาหกรรม แนวทางการส่งเสริมที่มีความสำคัญเป็นพิเศษก็คือการส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาของสตรี เพราะในสังคมที่มีลักษณะเช่นนั้น กิจกรรมทางเศรษฐกิจจะเป็นปัจจัยหลักที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกผู้ที่จะมาเป็นผู้แทนของเขาในการปกครองท้องถิ่น

ซึ่งจากข้อมูลที่ได้กล่าวถึงเกี่ยวกับคุณลักษณะของ นางเยาวพา กันทาลักษณ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จะเห็นได้ว่าเป็นความสอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าวในหลายประการ และยังเป็นบุคคลที่มี “ภาวะผู้นำ” ทั้งนี้เนื่องจากนางเยาวพา กันทาลักษณ์ เป็นบุคคลที่สามารถควบคุมและบังคับบัญชาให้ผู้อื่นได้บังคับบัญชาปฏิบัติ

ตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้เพื่อการบริหารและพัฒนาพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดสถานการณ์ดังกล่าว ได้แก่ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายซึ่งให้อำนาจกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารงานบุคคลค่อนข้างมาก, ลักษณะการเป็นผู้นำที่ตัดสินใจรวดเร็ว เด็ดขาด และมีอำนาจอยู่ในตัวด้วยลักษณะเฉพาะตัวบุคคลซึ่งเป็นบุคคลที่มีบุคลิกที่มีลักษณะเอางริงเอาง้าง และปัจจัยด้านการได้รับความเชื่อถือศรัทธาจากหลายภาคส่วนทั้งในและนอกพื้นที่ เป็นต้น

เทพพนม เมืองแมน (2529: 181 - 182) ได้ให้คำจำกัดความของ “ภาวะผู้นำ” ว่าหมายถึง กระบวนการของการมีอิทธิพลต่อกิจกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ และยังได้สรุปลักษณะ 4 ประการที่มีผลต่อการประสบความสำเร็จ ในฐานะผู้นำ ได้แก่ การมีสติปัญญาดี, การมีความชัดเจนและกว้างในวงสังคม, การมีแรงกระตุ้นภายในและความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จในการทำงาน และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งลักษณะทั้ง 4 ประการ ล้วนแล้วแต่ปรากฏในตัวของ นางเยวพา กันทาลักษณ์ ทั้งสิ้น

นอกจากนี้ ฌรงค์ สินสวัสดิ์ (2523: 4 - 5) ยังได้สรุปวิธีการจำแนกลักษณะของผู้นำ ตามแนวคิดของ เจมส์ บาร์เบอร์ ไว้ 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกคือ การทำงาน กล่าวคือ ถ้าผู้นำคนนั้น เป็นคนขยันขันแข็ง ทำงานวันละหลายๆ ชั่วโมง ก็ถือว่าเป็นคนกระตือรือร้น (Active) แต่หากชอบ ใช้ผู้อื่น ไม่ชอบทำงานด้วยตนเอง ใช้เวลาในการทำงานให้น้อยที่สุด ถือได้ว่าเป็นคนเป็นคนเฉื่อยชา (Passive) และส่วนที่ 2 คือ ทศนคติที่มีต่อตำแหน่งหน้าที่ กล่าวคือ หากเป็นผู้ที่มีความต้องการ ในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองมากๆ ถือได้ว่าเป็นผู้ที่มี Positive Affect แต่หากเป็นผู้ที่เฉยเมย ต่อการดำรงตำแหน่งทางการเมือง ถือได้ว่าเป็นผู้ที่มี Negative Affect ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงลักษณะ ความเป็นผู้นำและภาวะผู้นำรวมถึงจากข้อมูลที่ได้กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น จึงอาจสรุปได้ว่า นางเยวพา กันทาลักษณ์ เป็นผู้นำที่มีลักษณะ Active - Positive

ทั้งนี้ บทบาทและแนวทางในการบริหารงานของ นางเยวพา กันทาลักษณ์ ในฐานะผู้นำ หรือผู้บริหารท้องถิ่น เกิดขึ้นตามเจตนารมณ์และหลักการกระจายอำนาจการบริหารการปกครอง ให้ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของรัฐบาลและหน่วยงานส่วนภูมิภาค โดยเปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นคัดเลือกบุคลากรในพื้นที่ของตนเอง ซึ่งย่อมเข้าใจถึงสภาพปัญหา ความต้องการ วัฒนธรรม และบริบทแวดล้อมต่างๆ ในท้องถิ่นของตนเองได้อย่างลึกซึ้งกว่า บุคลากรจากภายนอก ได้เข้ามามีอำนาจ หน้าที่ และโอกาสในการบริหารและพัฒนา ตลอดจนแก้ไข ปัญหาต่างๆ ในท้องถิ่นของตน เพื่อให้การบริหาร พัฒนา และการแก้ไขปัญหาต่างๆ เป็นไปตาม ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด ซึ่งย่อมจะเป็นการบริหารพัฒนาประเทศให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นทั้งในทางตรงและทางอ้อมอีกด้วย โดย ชูศักดิ์ เทียงตรง (2518: 48) ได้ให้ ความหมายของการปกครองท้องถิ่น ว่าคือการปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้หรือกระจายอำนาจ

หรือการกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่เกิดจากการกระจายอำนาจให้มีอำนาจในการปกครองรวมทั้งรับผิดชอบทั้งหมดหรือแค่เพียงบางส่วนในการบริหารภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่และอาณาเขตของงานที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย

ประธาน คณะทศศึกษากร (2528: 8) ยังให้นิยามแก่การปกครองท้องถิ่นไว้ว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นแบบการปกครองที่เป็นผลมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ โดยจะเกิดองค์กรทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้นๆ ถูกจัดตั้งและควบคุมจากรัฐบาล แต่มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

ลิขิต ชีรเวทิน (2539: 315 - 317) มีแนวคิดว่าการปกครองท้องถิ่นมีส่วนช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางในแง่ที่ว่า ผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่นย่อมเข้าใจถึงปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นดีกว่าคนต่างถิ่น ดังนั้น การปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีผลสำคัญคือ ทำให้ท้องถิ่นรู้จักการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยรัฐบาลกลางเป็นเพียงแต่หน่วยเสริมด้วยงบประมาณบางส่วนในท้องถิ่นเอง จะต้องอาศัยความร่วมมือหรือสร้างการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เพราะการส่งเสริมให้เกิดสภาพตำบล หรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นแล้ว เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการปกครองตนเองและการพัฒนาชุมชนอย่างกว้างขวาง ตั้งแต่การริเริ่มโครงการ การวางแผนเป็นขั้นตอน การจัดทำงบประมาณ การดำเนินงานตามแผน ผลของการทำให้เกิดการปกครองตนเองและการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางของมวลสมาชิกในการพัฒนาชุมชนย่อมเกิดผลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นเอง

ดังนั้นจากข้อมูลที่ได้กล่าวถึงทั้งหมดนี้จึงเป็นเครื่องบ่งชี้ได้ว่า บทบาทในฐานะผู้บริหารท้องถิ่นของ นางเยาวพา กันทาอักษรณ์ เกิดขึ้นตามเจตนารมณ์และหลักการกระจายอำนาจการบริหารการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้บุคลากรในท้องถิ่นมีอำนาจในการบริหารและพัฒนาพื้นที่ของตนเอง รวมถึงจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ของตนเอง เนื่องจากผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่นย่อมเข้าใจถึงปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นดีกว่าคนต่างถิ่น และนางเยาวพา กันทาอักษรณ์ ในฐานะผู้นำสตรีซึ่งก้าวขึ้นมาับบทบาทในทางการเมืองการปกครองในระดับเดียวกับผู้นำท้องถิ่นซึ่งเป็นเพศชาย ได้ใช้โอกาสที่ได้รับดังกล่าว ผ่านกระบวนการต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น การเลือกตั้ง ในการสร้างบทบาทและแนวทางในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่ค่อนข้างจะมีประสิทธิภาพในหลายๆ ด้านดังที่ได้กล่าวถึงไปแล้วข้างต้น ซึ่งส่งผลให้การบริหารและพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน

และจากวรรณกรรมและงานวิจัยของหลายท่านที่เกี่ยวข้อง อาทิ ไพรัตน์ เดชะรินทร์ (2525), เมทินี พงษ์เวช (2541), ชีรนาถ กาญจนอักษร (2542) และวิระดา สมสวัสดิ์ (2546) มีข้อสรุปคือ

แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงในสิทธิความเสมอภาคตามบริบทต่างๆ ก็ตาม แต่สภาพความเป็นจริงแล้ว ผู้หญิงยังขาดการยอมรับ และ โอกาสในบทบาททางการเมืองการปกครอง โดยสาเหตุแห่งปัญหาของการมีส่วนร่วมในบทบาททางสังคม การเมือง การปกครองนั้น มาจากค่านิยม ความเห็น และความเชื่อที่ถูกสร้างและสะสมเกี่ยวกับความอ่อนแอของสตรี แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันก็คือ สตรีได้ทวีบทบาทและความสำคัญในสังคมมากยิ่งขึ้น และมีสตรีหลายท่านที่ก้าวขึ้นมามีบทบาทและประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับของผู้คนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นวงการวิชาการ การเมือง และการพัฒนาสังคม ดังเช่นบทบาทในฐานะผู้นำสตรีท้องถิ่นของ นางเยาวพาทันทาลักษณ์ เป็นต้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้นำสตรีกับการบริหารท้องถิ่น: กรณีศึกษานายกองคการ บริหารส่วนตำบลริมเหนือ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้ตระหนักถึง สิ่งสำคัญบางประการเกี่ยวกับการก้าวขึ้นประสบความสำเร็จในวงสังคมและวงการการเมืองของสตรี ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่าในปัจจุบันสังคมให้ความสำคัญ โอกาส และการยอมรับในการออกมาแสดง บทบาทของสตรีมากขึ้น มีการเปิดโอกาส และสร้างเวทีในการแสดงออกถึงพลังและความสามารถ ของสตรีมากขึ้น รวมถึงการเกิดขึ้นขององค์กรในการเรียกร้อง ปกป้อง เพิ่มพูนประโยชน์และสิทธิ แก่สตรี แต่สิ่งสำคัญที่สตรีซึ่งต้องการก้าวขึ้นประสบความสำเร็จในวงสังคมและวงการการเมือง ควรจะคำนึงถึงอีกประการหนึ่ง คือ ความอดทน ความเพียรพยายามในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ให้แก่ตนเอง ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของการปฏิบัติหน้าที่ การวางตัว หรือการสร้างบทบาทของตนเอง ในสายตาของสังคม ให้เกิดความเหมาะสม แสดงออกถึงความรับผิดชอบในหน้าที่และบทบาทของตนเอง ตามสถานภาพที่ตนเองดำรงอยู่ ภายใต้ข้อเท็จจริงที่ว่าแม้สังคมจะให้การยอมรับในบทบาทและ ศักยภาพของสตรีมากขึ้นในปัจจุบัน แต่ก็ยังสนใจที่จะติดตามการพิสูจน์ตนเองของสตรีผู้เสนอตนเอง เป็นผู้นำอยู่ตลอดเวลา ว่ามีความทัดเทียมกับผู้นำท้องถิ่นที่เป็นบุรุษหรือไม่ เพียงใด

ดังนั้น จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สามารถสรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ แนวทางการวางตัวของสตรีในการปฏิบัติงานหรือการบริหารงาน ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทาง ในการปรับปรุงพฤติกรรม การวางตัว การสร้างบทบาท และภาพลักษณ์ที่ดีแก่สตรี ในการก้าว ขึ้นมามีบทบาทในสังคม การทำงานเพื่อส่วนรวม โดยเฉพาะการเป็นผู้บริหารขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะยิ่งทวีบทบาทและความสำคัญมากขึ้น ภายใต้กระแสประชาธิปไตย และการ กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในปัจจุบันได้ ดังต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาระเบียบ กฎหมาย และแนวทางการปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น เนื่องจากการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีระเบียบ กฎหมาย และแนวทางการปฏิบัติต่างๆ ที่ต้องยึดถือและปฏิบัติตามมากมาย เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2. ควรรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อทักท้วง หรือแม้กระทั่งข้อมูลต่างๆ จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในประเด็นต่างๆ ทุกระดับ เพราะแท้จริงคือ การตัดสินใจ การสร้างบทบาท การวางตัว และการประสบความสำเร็จของมนุษย์ มาจากความสามารถในการรวบรวมและหยั่งรู้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานให้มากที่สุด ดังนั้น ผู้ที่มีความรอบรู้และมีข้อมูลรอบด้าน ทั้งในเชิงบวก และในเชิงที่เป็นข้อเท็จจริงด้านปัญหาอุปสรรค ย่อมสามารถตัดสินใจดำเนินการหรือไม่ดำเนินการใดๆ ได้โดยรอบคอบ มีโอกาสที่จะเกิดข้อผิดพลาดได้น้อยกว่า และการปฏิบัติงานภายใต้ความพร้อมของข้อมูลย่อมส่งผลที่มีประสิทธิภาพมากกว่า

3. สำหรับการแก้ไขปัญหาด้านข้อจำกัดตามลักษณะทางธรรมชาติ หรือทางกายภาพของเพศหญิง ไม่ว่าจะเป็น ความรักสวรั้งามมากเกินไป การมีร่างกายที่อ่อนแอกว่าเพศชาย การไม่สามารถอดทนต่อความยากลำบาก ดากแดด หรือแม้กระทั่งลงพื้นที่เหน็ดเหนื่อยได้เท่ากับเพศชาย รวมถึงการไม่กล้าตัดสินใจนั้น เป็นเรื่องที่สตรีที่ต้องการจะก้าวขึ้นสู่การเป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องศึกษาให้ความสำคัญ ทำความเข้าใจ และปรับปรุงแก้ไขด้วยตัวของตัวเองให้ได้มากที่สุด เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และเพื่อให้เกิดการเป็นที่ยอมรับของสังคม ประชาชน เพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา

4. สำหรับผู้ที่มีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องบทบาทของผู้นำสตรี ไม่ว่าจะเป็นในระดับชาติหรือในระดับท้องถิ่น อาจใช้ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยฉบับนี้ เป็นตัวอย่างหรือแนวทางในการศึกษาวิจัยได้บางประการ หรืออาจมีการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทหรือคุณลักษณะของผู้นำสตรีท้องถิ่นแห่งอื่นๆ กับบทบาทหรือคุณลักษณะของ นางเขาวพา กันทาลักษณ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลริมเหนือ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อให้ได้ข้อมูลและเกิดองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบทบาทและศักยภาพของสตรีในวงการด้านการเมืองการปกครอง และการบริหารพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนต่อไป เป็นต้น